

Cannabis och psykos

- Omdebatterat
- Svårt studera
- Mycket ny kunskap under senare år
- Legaliseringsvågen skärpt debatten om psykosrisk

“A huge pharmacological experiment is currently under way with the brains of young Americans”

Robin Murray, BMJ 2019

1485 000 LÄSARE - VARJE DAG

AFTONBLADET

ROBINSON-

Annelie

VEK

UT SIG

Annelie Wernholm, 47.

- drabbades av

HASCH-

PSYKOS

då hon var fotomodell

Extra bilaga • Stor guide till

GRAN CANARIA

Min historia: Fruktansvärd snedtripp och flera månaders psykos av cannabis (Google, 2019)

- **Mina symtom vid psykosen:**
 - Saker rörde på sig något enormt. Snödrivor åkte runt, marken pulserade och så vidare.
 - Jag fick konstiga idéer.
 - Jag orkade ingenting alls.
 - Jag var yr hela tiden.
 - Jag var jätterädd, exakt hela tiden. Helt fasansfullt rädd. Ibland hade jag så starka ångestattacker att jag nästan svimmade, kroppsdelar kunde domna av, jag fick svårt att tänka och hjärtat slog som aldrig förr.

Tidiga upptäckter

” .. psykiska förändringar som uppkommer av hashish, från enkel manisk upprymdhet till vanvettigt raseri, från den svagaste impulsen ... till den mest oemotståndliga driften, det vildaste delirium...”

J-J Moreau de Tours, 1845

Akuta och kroniska effekter

Välkända sedan
länge
Lätt mätbara

Nyare evidens
Mer svårbedömt

Intag

Akuta
effekter

Långtids-
effekter

Dagar---veckor---månader---år

Cannabis - Psykos

Möjliga typer av samband:

1. Cannabis orsakar psykos
2. Cannabis utlöser latent psykos
3. Cannabis orsaker återfall i tidigare psykos
4. Psykotisk störning orsakar cannabismissbruk
5. Andra mekanismer

Cannabis - Psykos

Möjliga typer av samband:

1. Cannabis orsakar psykos

OBS: "Orsakar" betyder inte att alla som använder cannabis får schizofreni.

Jfr: Rökning - lungcancer

Värnpliktsmönstringen 1969/70

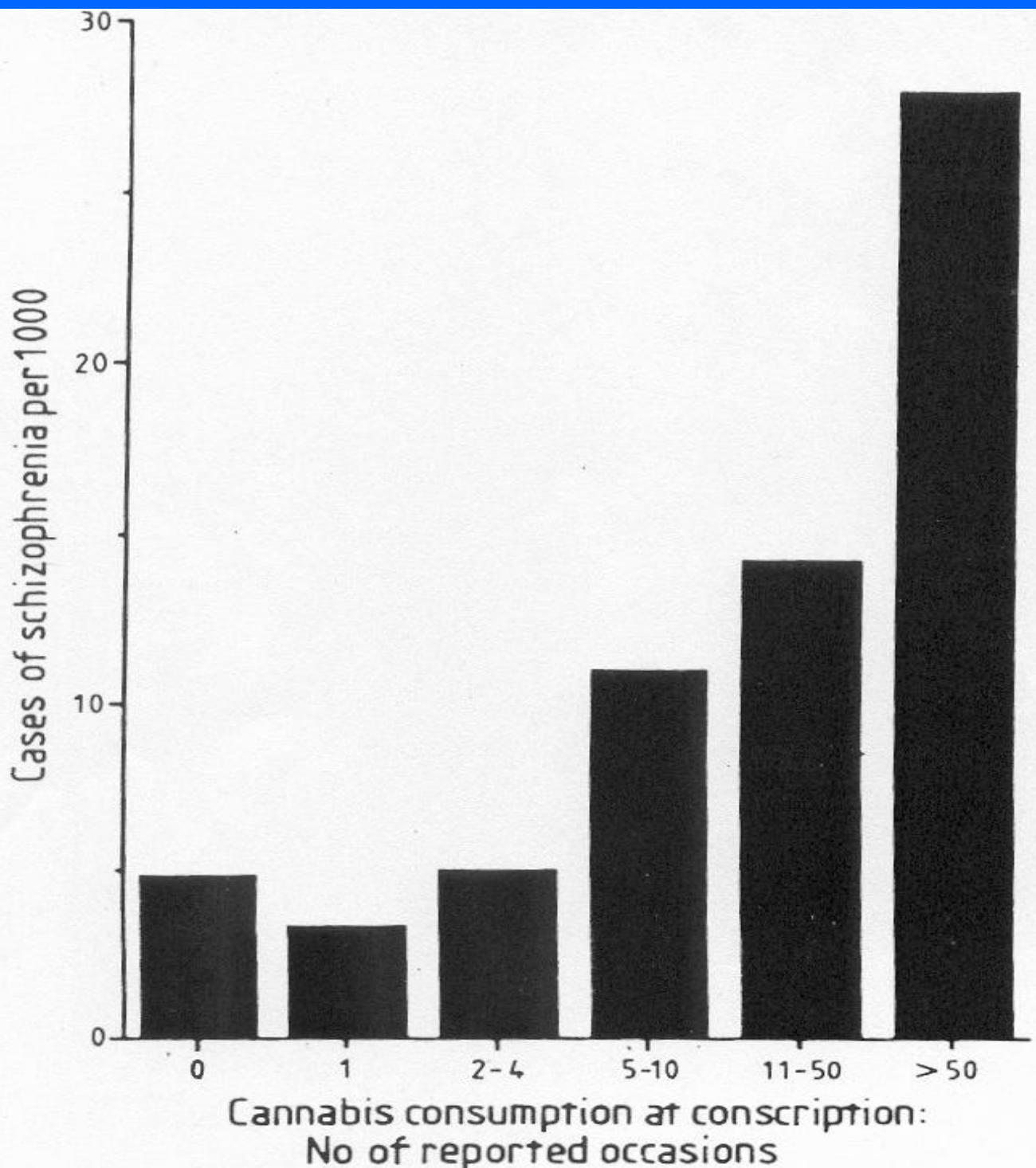

Värnplikts-studien (Andréasson et al, 1987)

- 50 000 män 18-19 år, undersökta 1969-70
- Frågeformulär om...
 - Rökning
 - Alkohol
 - Narkotika
 - => Vilka droger
 - => Hur många gånger

Antal schizofrenifall i förh. till cannabiskonsumtion

Riskökning med hänsyn till andra faktorer

<u>Cannabis antal ggr</u>	<u>Antal personer</u>	<u>Oddsquot (95% CI)</u>	
Ingen	41 208	1.0	-
1-50 ggr	3 538	1.5	(0.9-2.3)
>10 ggr	1 454	2.3	(1.0-5.3)
>50 ggr	752	2.9	(1.6-8.3)

Uppföljning till ~45 år

Zammit et al, BMJ 2002

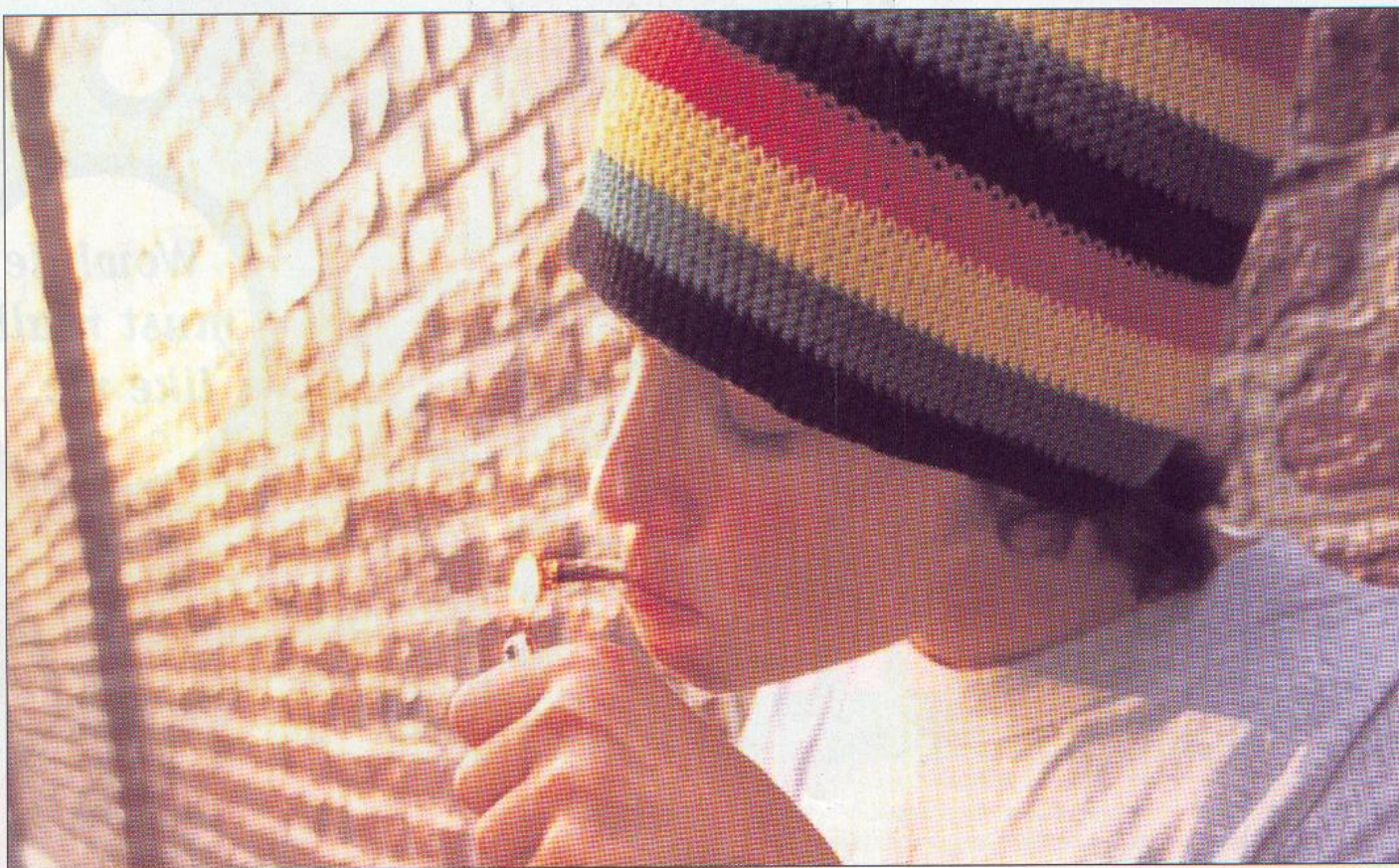
- Patientregistret t.o.m. 1996 (n=362)
- Ej schizofrenifall som inträffat <5 år efter mönstring
- Kontroll för ytterligare samvarierande faktorer: Personlighet, rökning, uppväxtmiljö etc.

Risk för schizofreni i 25-årsuppföljning

<u>Cannabis</u> <u>Antal ggr</u>	<u>Riskökning</u> <u>efter kontroll</u>
Aldrig	1.0
En gång	0.6 (0.1-2.3)
2-4 ggr	0.9 (0.4-1.9)
5-10 ggr	1.4 (0.7-2.8)
11-50 ggr	2.2 (1.2-4.0)
>50 ggr	3.1 (1.7-5.5)

23 November 2002

BMJ

Cannabis and psychiatric illness

The link grows stronger p1183, p1195, p1199, p1212

Översikt Moore et al (Lancet, juli 2007)

- 7 prospektiva studier
- USA, England, Holland, Tyskland, Nya Zeeland, Sverige
- Fördubblad risk för psykos (OR=2,1; CI 1,5-2,8) bland högkonsumenter av cannabis
- Mer än fördubblad risk för psykossjukdom (OR=2,6; 1,1-6,1)
- Metodproblem kvarstår, men..

Översikt Moore et al (Lancet, juli 2007)

”.. now sufficient evidence to warn young people that using cannabis could increase the risk of developing a psychotic illness later in life.”

**Världens främsta
medicintidskrift ändrar sig**

Världens främsta medicintidskrift ändrar sig

In 1995, we began a *Lancet* editorial with the since much-quoted words: "The smoking of cannabis, even long term, is not harmful to health." Research published since 1995, including Moore's systematic review in this issue, leads us now to conclude that cannabis use could increase the risk of psychotic illness. Further research is needed on the effects of cannabis on affective disorders. The Advisory Council on the Misuse of Drugs will

Ökad risk kvarstår bland högkonsumenter

(Manrique-Garcia m fl, 2012)

År	70-79	80-89	90-99	00-07
Fall av Schiz.	157	93	53	19
Cannabis i ungdom	2,2	1,9	1,2	0,7
Cannabis >50 ggr	4,1	3,9	2,5	2,7
<i>Ung. ålder</i>	<i>20-</i>	<i>30-</i>	<i>40-</i>	<i>50-</i>

Risken högre bland unga? Styrkan på cannabis?

di Forti m fl, 2015

	Odds ratio* (95% CI)	p value
Age at first use, years		
Never used	1	..
≥15 years	0.68 (0.34–1.37)	0.292
<15 years	1.55 (1.00–1.39)	0.048
Frequency of use		
Never used	1	..
Less than once per week	0.58 (0.25–1.32)	0.198
Weekends	1.04 (0.41–1.62)	0.929
Every day	3.04 (1.91–7.76)	0.020
Most used type		
Never used	1	..
Hash-like	0.83 (0.52–1.77)	0.903
Skunk-like	2.91 (1.52–3.60)	0.001

* Adjusted for age, gender, ethnic origin, number of cigarettes, alcohol units, other drugs used, education, and employment status.

Table 3: Risk for first-episode psychosis for each measure of cannabis exposure

Befolkningsnivå? Är det vanligare med psykos där cannabisbruk är vanligare?

The contribution of cannabis use to variation in the incidence of psychotic disorder across Europe (EU-GEI): a multicentre case-control study

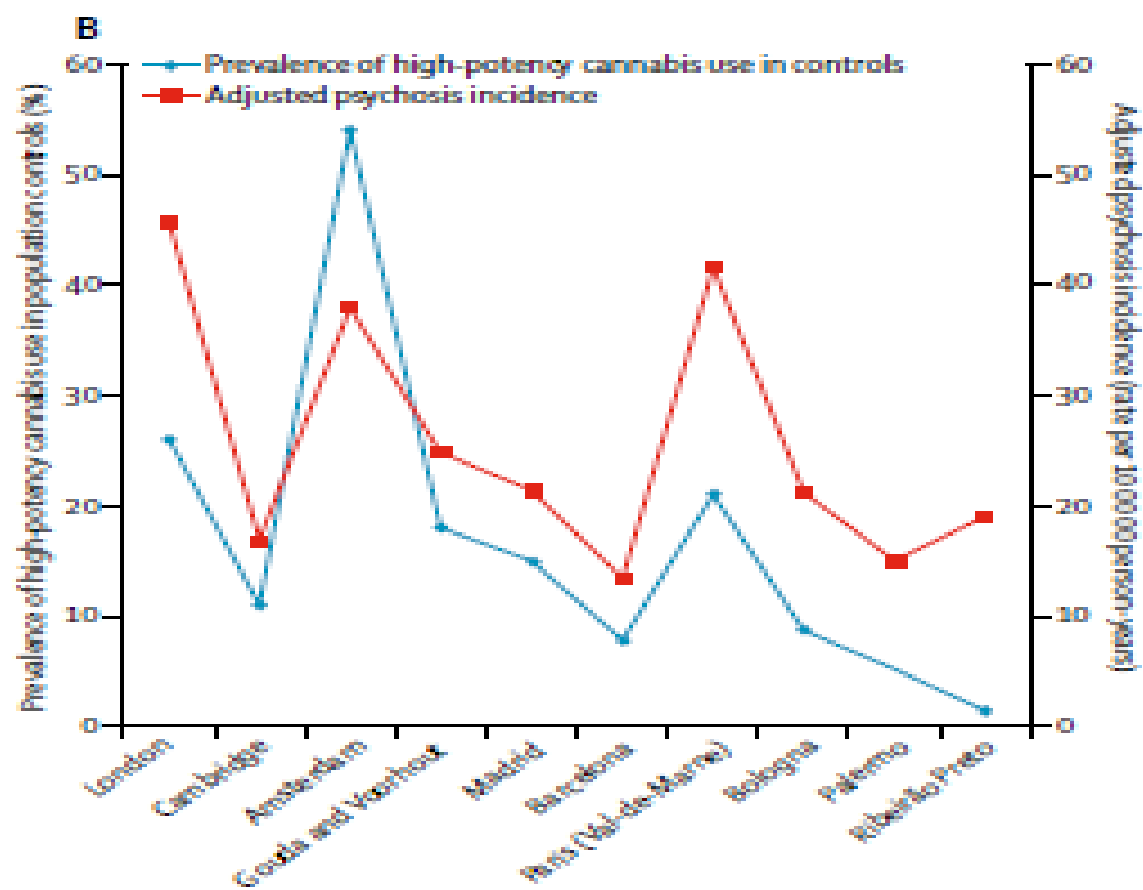
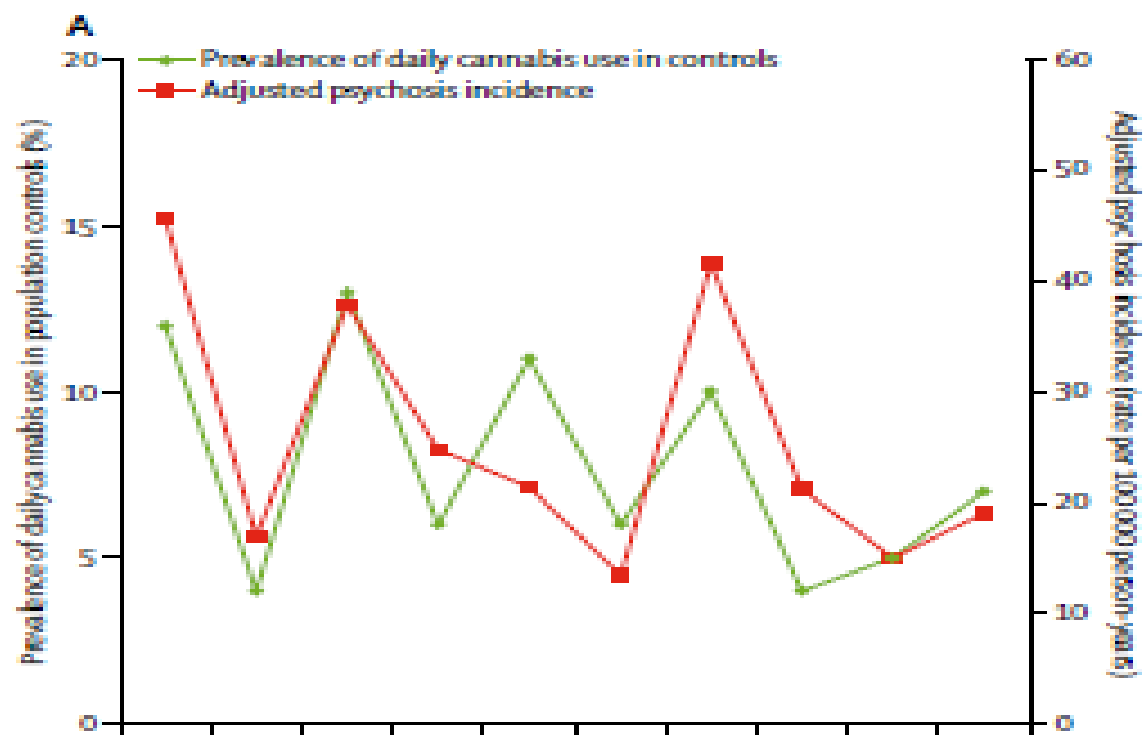
Marta Di Forti, Diego Quattrone, Tom P Freeman, Giada Tripoli, Charlotte Gayer-Anderson, Harriet Quigley, Victoria Rodriguez, Hannah E Jongsma, Laura Ferraro, Caterina La Cascia, Daniele La Barbera, Ilaria Tarricone, Domenico Berardi, Andrei Szöke, Celso Arango, Andrea Tortelli, Eva Velthorst, Miguel Bernardo, Cristina Marta Del-Ben, Paulo Rossi Menezes, Jean-Paul Selten, Peter B Jones, James B Kirkbride, Bart P F Rutten, Lieuwe de Haan, Pak C Sham, Jim van Os, Cathryn M Lewis, Michael Lynskey, Craig Morgan, Robin M Murray, and the EU-GEI WP2 Group*

Summary

Background Cannabis use is associated with increased risk of later psychotic disorder but whether it affects incidence of the disorder remains unclear. We aimed to identify patterns of cannabis use with the strongest effect on odds of psychotic disorder across Europe and explore whether differences in such patterns contribute to variations in the incidence rates of psychotic disorder.

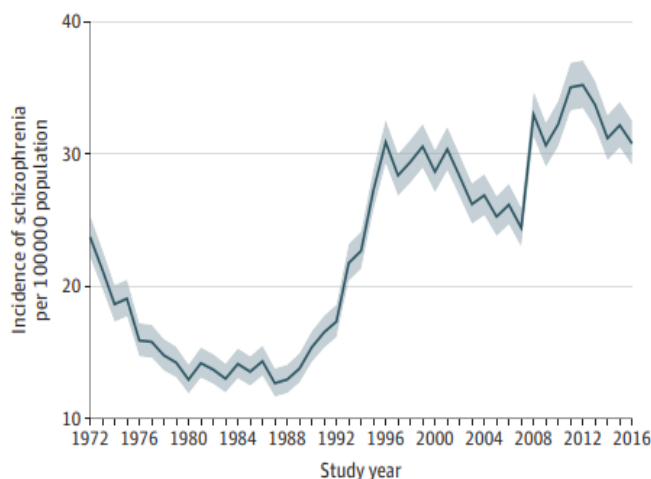
Lancet Psychiatry 2019
Published Online
March 19, 2019
<http://dx.doi.org/10.1016/>

Ökar schizofreni i befolkningen?

Hjorthøj et al, 2021

C Incident schizophrenia

D Recent cannabis use disorder

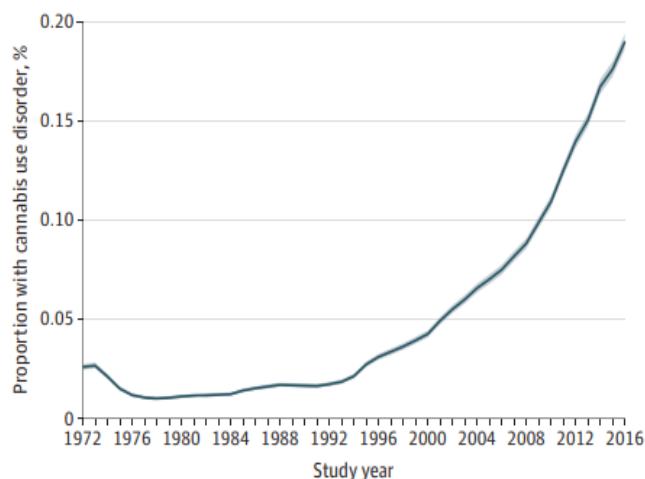
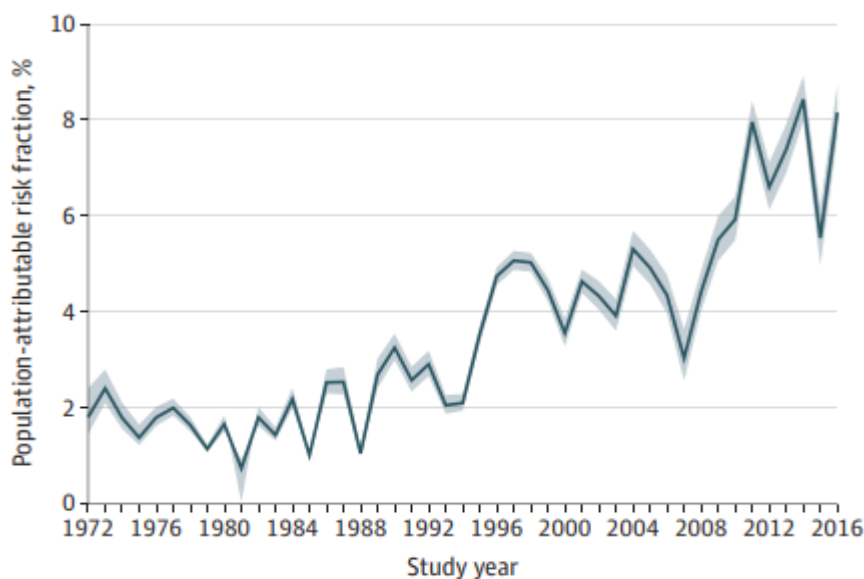

Figure 2. Development of the Population-Attributable Risk Fraction (PARF) of Cannabis Use Disorder in Schizophrenia in Denmark

Slutsatser

- Tungt cannabismissbruk i ungdomen innebär ökad risk för schizofreni även i hög medelålder
- Högre risk i tidiga tonår men ej depression
- Högre risk med starkare cannabispreparat
- Evidens för påverkan på befolkningsnivå